

V pátek 14. února 2025 ve věku 91 let zemřela teatroložka, publicistka, pedagožka, historička scénografie a dlouholetá pracovnice Divadelního ústavu doc. PhDr. Věra Ptáčková. 🌸

Věra Ptáčková

(6. listopadu 1933 – 14. února 2025)

„Je to ve mně silnější. Možná víc, než je třeba, ale pořád, nebo aspoň donedávna, jsem hledala v každé jednotlivé scénografii známky dobového slohu.“

Věra Ptáčková, mnohými kolegyněmi a kolegy přezdívána Kateřina či Káťa, vystudovala dějiny umění a klasickou archeologii na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně (1956), kde také získala doktorát z dějin umění a divadelní vědy (1967) a na Janáčkově akademii múzických umění se v roce 1996 habilitovala. Po příchodu do Prahy pracovala nejprve v Umělecko-průmyslovém muzeu a Památkovém ústavu. V roce 1959 nastoupila do Divadelního ústavu jako odborná pracovnice scénografického odboru, kde setrvala až do roku 1995. V 60. letech se podílela na vzniku Pražského Quadriennale.

Přednášela v Praze na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a Divadelní fakultě Akademie múzických umění, v Olomouci na Filozofické fakultě Univerzity Palackého a v Brně na Janáčkově akademii múzických umění. Jako historička a teoretička se specializovala především na dějiny scénografie 20. století. Její styl uvažování o umění byl vždy veden potřebou po slohovosti, po artikulování stylu, po zařazení do kontextu.

Byla autorkou mnoha časopiseckých článků, studií a scénograficky zaměřených publikací. Přispívala do časopisů Divadelní noviny, Divadlo, Svět a divadlo, Divadelní revue, Czech Theatre, O divadle, Acta scaenographica či Interscena. Z jejích publikačních počinů nelze nevzpomenout na svazky jako Josef Čapek (1963), knižní prvotinu psanou společně s Václavem Havlem, Česká scénografie XX. století (1982) představující osobnosti českého jevištního a kostýmního výtvarnictví 20. století, Český divadelní kostým (2011) pojednávající o divadelním kostýmu v českých zemích, kam Věra přispěla především hlavní studií, Zrcadlo světového divadla (1999) sledující proměny Pražského Quadriennale i proměny scénografie a divadelního myšlení vůbec, nebo Divadlo na konci světa (2008), výběr z nejzásadnějších Věřiných statí. Pro ediční řadu Scénografie (1963–1990) Věra sestavila 58 monotematických svazků výběru ze zahraničních textů ke scénografickým tématům, kde coby editorka mimo jiné dávala příležitost zakázaným osobnostem jako byli např. Jindřich Černý, Zdeněk Urbánek či Karel Kraus.

Věra Ptáčková byla členkou teoretické komise českého střediska OISTAT (Mezinárodní organizace scénografů, divadelních architektů a techniků). Jejím manželem byl dramatik, dramaturg, grafik a herec Jaromír Ptáček (1925–2003).

Milá Věro Kateřino, vzpomínáme a děkujeme. ❤️

Kolegyně a kolegové

z Institutu umění – Divadelního ústavu

Věru Ptáčkovou si můžete připomenout nejen četbou některých z jejích textů, ale také poslechem rozhovoru vzniklého v rámci našeho projektu Orální historie českého divadla nebo zhlédnutím videa, vzniklého při příležitosti 90. výročí jejího narození.

Orální historie českého divadla: <https://shorturl.at/DmAqD>

Video k 90. výročí: <https://shorturl.at/vye5Z>